

1953

1ste Beh. af Lovf. indeh. Best. om Vortforp. af Fæsteg.

1954

Fremgangsmaade med Hensyn til Godsrets Benyttelse er den, at de ikke ville sælge. Og at dette nu ikke har været skjult for Regjeringen, som det ikke har været skjult for os, kan man jo sige sig selv. Der kan derfor godt, uden at man har behøvet, hvad jeg ikke veed, om man har gjort, at anstille en saadan Undersøgelse som den i forrige Samling fordrede, have været Klarhed hos Regjeringen om, at der med Hensyn til disse Godsers vel kunde være Anledning til at fremkomme med Forslag om de Endringer og Bestemmelser i Forpagtningslovgivningen, som der her er Tale om. Naar det ærede Medlem dernæst sagde: „Ja, men saa søge man at ramme alene de omtalte Godsers og ikke alle Godssetere“, saa svarer jeg dertil: „Maasse vi under Lovforslagets Behandling ogsaa kunne have i den Tanke fra dets Bestemmelser at undtage de Godssetere, der have vist sig, og som fremtidig maatte vise sig, villige til at sælge ved at komme med saadanne Salgsplaner som dem, paa hvilke det ærede Medlem selv i forrige Samling som Medlem af det tidnævnte Udvalg gav Anvisning.

Indenrigsministeren: Der er faldet nogle enkelte Ytringer under Diskussionen, som foranledige mig til endnu at gjøre et Par Bemærkninger. — Jeg skal da navnlig, forsaavidt min ærede Sidemand, det 9de kongevalgte Medlem (Fischer), henvisste til de i forrige Samling fremkomne statistiske Oplysninger og søgte ved Hjælp deraf at godtgjøre, at Overgangen fra Fæste til Selveiendom ved frivillige Overenskomster var i god Ønge, bemærke, hvad jeg allerede har tilladt mig at yttre een Gang før under denne Forhandling, at, naar man tager Forholdet i det Hele, saa er der ogsaa efter min Overbevisning i og for sig ikke nogen Grund til at beklage sig over, at det ikke er gaaet hurtigere med Overgangen til Selveiendom, navnlig efter 1861, end det er gaaet, hvorved man maa tage de Forhold i Betragtning, hvorunder, og den Tid,

hvori Loven af 19de Februar 1861 har virket. Men jeg kan dog paa den anden Side paa ingen Maade erkjende Bægten af de statistiske Oplysninger, hvortil det ærede Medlem støttede sig ved at gaa tilbage til 1835. Det maa nemlig erindres, at i Tidsrummet fra 1848 til 1861 ligger den saa at sige tvungne Overgang til Selveiendom af Domeneietendommene og af mangfoldige andre større Stiftelses Eiendomme, som naturligtvis tæller med i en meget betydelig Grad, og som svækker det Resultat, som man, som en Helhed, kan drage ud af de nævnte Oplysninger. Naar man ikke er urolig i dette Spørgsmaal, saa troer jeg dog, man vil erkjende, at der er sket et meget betydeligt Fremstridt fra 1861 indtil Dato. Der blev ifjor meddelt Thingene Oplysning om, hvormange Gaarde der var gaaet over fra Fæste til Selveiendom i Tidsrummet fra den 19de Februar 1861 indtil Udgangen af Aaret 1868, og jeg skal bemærke, at jeg, ialtfald paa et senere Stadium, skal være istand til at supplere dette ved Oplysninger om, hvorledes Forholdet har stillet sig i saa Henseende i hele Aaret 1869. Naar jeg ikke gjør det allerede nu, da er det, fordi Tallene ikke staa mig saa præsent, at jeg vil have dem opfattede som noagtig meddelte. Jeg skulde imidlertid tage meget feil, om ikke Aaret 1869 har fremvist det Resultat, at 312 Fæstegaarde ere gaaede over til Selveiendom med et Hartkornsbælt af cirka 1,600 Td. Hartkorn.

Det ærede 2det Medlem for 9de Areds (Østrup) rettede vel ikke i sit Foredrag før noget direkte Spørgsmaal til mig, men han kom dog med en Ytring, som opfordrer mig til at give et direkte Svar. Jeg sigter herved navnlig til hans Omtale af Udvalgets Flertals Indstilling i forrige Samling i Fæstefagen, hvori det havde forlangt Oplysninger tilveiebragte om de forskjellige Godsers, hvorpaa der havde viist sig Utilbøielighed til at sælge. Jeg skal herom sige, at, ligesom det ikke forekommer mig, at det da nedsatte Udvalgs Flertal